

Verrir 'cobrir la truja' cerd. i pall. [1344], i continua pel gascò, almenys l'aranès i comenger («berri: saillir, couvrir; berriuros: saillie», Dupleich, *Pat. d. St-Gaudens*), però averrir a Sort i a Mall. (AlcM); averrida mall., averridor Pollença.

+Verrigar 'furgar la terra amb el morro (el porc)', que el DAG. recull a l'Emp., amb grafia *barrigar*. Jo ho he sentit així mateix, *bařigá*, parlant del porc i del senglar a Horsavinyà (1973); i parlant del senglar a Madremanya (1964); del porc a StPere de Torelló (1954). D'altra banda, a StPolM deien *buřigá*, anotat com v. que «es diu del porc que furga la terra amb el morro: se'ls posa una mena de morrió perquè no buřigin i facin malbé els sembrats» (1930), i *buřigá* «furgar la terra el porc amb el morro» (Vilallonga, 1935). Pot ser ja un *VERRICARE de formació llatina. La variant amb u es pot explicar per contaminació coincident de diversos mots: *burxar*, *burcar*, *furgar*; i el vigorós sinònim *fořjar*, però potser també hi contribuïrien *artigar* i el sinònim d'aquest, *bosigar* (< celt. BODĪCARE), que se sent en alguns punts del N. del cat. or.; ço que acabaria d'explicar el detall fonètic, perquè de ĪCARE caldria esperar més aviat *-egar*; però tinguem en compte que la força gran del mot cabdal *artigar* ha fet forolla: perquè també hi ha mots locals *furigar* i *fornigar*.

¹ En el *Libro de Alexandre*, i encara el S. XVIII «berron de concejo: hombre vicioso», Fz. Duro, *Mem. Hist. de Zamora* iv, 476. — ² «Berrad: ver-rat; berratère: ovaire» (Dupleich, *Pat. de St. Gaudens*). Però *bèrr* a la vall d'Aran (1924 ---) i en algun altre parlar gascò, *běřu* en el Bearn i Banh-de-Big., ALGc. II, 419; *verre* prov., llgd. i bordelès (TdF).

Verroll, V. *forrellat* *Verrucària*, *verruciforme*, *verrucós*, *-cositat*, *verruqa*, V. *berruga* *Verrús* definit «vas rústic fet d'una berruga de suro, d'escorça de pi o de fusta desbastada» per Griera, BDC xx, 228, basant-se en una nota del corresponsal de l'IEC a Lledó d'Emp.: definició suspecta, que amb aquest estrafalari «berruga» deixa entreveure la testa enteranyinada de Griera, o la intenció pseudo-etimològica d'un dels dos: és evident que no pot venir de VERRUCA ni de *verro* (com suggereix Krüger, *Hochpyr*. A II, 241); pot resultar d'una simple confusió individual d'un dels dos en lloc d'una variant de *beçull* (BEÇ) (que significa el mateix) o de *veire* 'got'; si fos forma real seria per encreuament d'aquests dos mots.

Vers, V. *vessar* *Versa*, V. *vessa* *Versador*, *versaire*, *versal*,¹ *versaleta*, *versar*, *versat*, *versàtil*, *versatilitat*, *versejador*, *versejar*, V. *vessar* *Versemblança*, *versemblant*, V. *verset*, *versicle*, *versicolor*, *versiclar*, *versificar*, *-cació*, *-cador*, *versió*, *versista*, *verso*, *versúcia*, V. *vessar*

¹ I actuant en la creació de la forma *venarsal/versanal*, com s'ha explicat a *venal* (VENDRE)

VERSTA, del rus *verstá* id.

Vert, V. *verd* *Vertader*, *vertaderament*, *vertat*, V. *ver* *Vèrtebra*, *vertebral*, *vertebrar*, *-brat*, *vertell*, *vertent*, *verteroles*, *vertèx*, *vertial*, *vertic*, *vertical*, *-calitat*, *verticil*, *-cillastre*, *-cillat*, *vèrtig*, *vertigen*, *vertiginós*,⁵ *-ositat*, *vertigós*, *vertir*, *vèrtola*, *vertrigol*, *vèrtula*, V. *vessar* *Vertuós*, *vertut*, V. *virtut* (VIRIL) *Verve-ner*, V. *verm* *Vervessor*, V. *varvassor* (VASSALL) *Verví*, V. *verni* *Verxígols* alteració de *marxivols/marxígols* per comparació amb el neguit i pruja que causen les manxiules i *v-* per influència de *verms* 'cucs' (als quals deuen atribuir el neguit de les criatures) *Vés*, V. *vers* *Vesània*, *vesànic*, V. *sa* *Vesar*, V. *vici*

VESC, del ll. *vĭscum* id. □ 1.ª *doc.*: *visc*, S. XIII; *vesc*, S. XIV.

Per evitar que li prenguin un tresor l'interessat «una gran caldera pres / e del *visch* assats laïns mès; / tant, que tot hom retingués / qui de l'aver levar volgués», *Set Savis*, v. 1217. La forma catalana predominant apareix en el *Tresor de Pobres* que és del segle següent: «item, per cert, *vesc* de roure: si és begut, sana» (DAG.); i sovint en l'*Excitatori* de B'Oliver, que és d'entorn de 1400: «Senyor meu --- visita lo meu cor, e fes per manera que s'acost a tu la mia ànima: la qual has deslliurada e despullada del pegalós *vesc* de la mort», «e serà deslliurada del *vesc* de concupiscència» (NCL., 214, 75).

Avui les dues formes es reparteixen el nostre domini lingüístic, separades per una línia que coincideix precisament amb la del començ rigorós del substrat mossarab, i és ben natural que en una noció així la forma mossaràbiga vagi perdurar entre l'antiga població campestre. En les fonts antigues alternen les dues formes, la gran majoria d'acord amb la provinença de l'autor, i el matís geogràfic del seu llenguatge. I també les restants, no tan definides, semblen ajustar-s'hi.

«Tu ho saps, qui parent-te aver mil ulls, sens saber-te'n guardar, en les palles del *visc* est caygut», *Corbatxo* (BDLC xvii, 110). «Adéu-siau, vós, mon delit, / car ya mon bé és tot fallit / --- / D'açò-m trob tan entrenyorat / que-m ha del món tot apartat, / si bé 'n ell *visc*; / e yo de tot son bé -m desisc, / puix que no-s trob' en mi lo *visc* / on Amor cau», Ausiàs CXXVII, v. 149.¹ És possible que el seu oncle JMarc també es refereixi a aquest substantiu, puix que posa el mot *visch* dues vegades seguides en el *Dicc. de Rims* de 1371 (lfn. 1167), mentre que Aversó (que devia usar *vesc* i no *visc*) l'exclou del seu *Torc*. (on només figura un *visch*, sens dubte el de *viure*, rimant amb les altres formes verbals *tisch*, *isch*, *lisch*, *pisch*, 1415).

OPou no dona més que la forma més estesa i del Princ., en el cap. CAÇA DE PARDALS: «*vesc*: viscus; les palles de *vesc* --- posar *vesc* en la palla ---» (ThPu., 55); el *Vocab. Cat.-Al.* (que té llenguatge fortament dialectal de l'extrem SO.) posa «lo *visg*: das fogelleim» (entre la *balesta* i la *cola*: der leim, *encolar*: leimen, lfn. 1074); Busa-N.: «*visc* per a pendre ocells: viscum; *vesc*, de certa erba: viscum ex carduis».

Avui *visc* és conspicu com la forma pròpia de Mallorca i Tortosa (DAG.), i és també la valenciana: